

Krystian Leonard CHRZAN (1955-1921) – wspomnienie

Dr hab. inż. elektryk, specjalista w zakresie techniki wysokich napięć i ochrony odgromowej, pracownik naukowo-dydaktyczny Politechniki Wrocławskiej na stanowisku adiunkta, działacz Stowarzyszenia Elektryków Polskich autor wielu polskich i zagranicznych publikacji naukowych w tym z zakresu historii elektryki i jej twórców.

Prowadził badania w zakresie izolacji napowietrznej, ograniczników przepięć, ochrony odgromowej oraz historii techniki. Przez 28 lat (1982-2010) wykonywał badania izolatorów na terenowej stacji w Hucie Miedzi Głogów kontynuując prace rozpoczęte po II wojnie światowej przez profesora Jerzego I. Skowrońskiego. Do najważniejszych osiągnięć należy odkrycie zjawiska większych prądów upływu na izolatorach z kauczuku silikonowego niż na izolatorach porcelanowych oraz wykazanie, że izolatory na stacji w Hucie Miedzi Głogów (w I strefie zabrudzeniowej) mogą pracować z bardzo krótką jednostkową drogą upływu, o 30% krótszą od zalecanej przez dokument IEC 60815-2008.

Krystian Chrzan jest autorem lub współautorem ok. 300 publikacji naukowych drukowanych w języku polskim i w 6 językach obcych: angielskim, francuskim, niemieckim, rosyjskim, czeskim i ukraińskim, jest autorem 4 patentów i 2 wniosków patentowych. Napisał monografię „Wysokonapięciowe ograniczniki przepięć” oraz skrypt w języku angielskim „High voltage laboratory training” Był opiekunem 26 prac dyplomowych, w tym 4 prac studentów niemieckich i studenta z Portugalii.

Członek SEP od 1981 roku. Był wieloletnim członkiem Normalizacyjnej Komisji Problemowej nr 73 ds. urządzeń elektroenergetycznych o napięciu powyżej 1 kV oraz ograniczników przepięć, był sekretarzem naukowym Polskiego Komitetu Ochrony Odgromowej, członkiem Komisji Historycznej Oddziału Wrocławskiego SEP, czynnym uczestnikiem Sympozjum Historia Elektryki. Od roku 2009 był przewodniczącym Wrocławsko-Opolskiego Oddziału Societas Humboldtiana Polonorum.

opracowanie: Zbigniew Lubczyński

Oddział Wrocławski SEP